

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 729/2021
10.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ..., ЂЂ из ... и ЕЕ из ..., чији је заједнички пуномоћник Вељко Величковић, адвокат у ..., против туженог YES-YUGOEXPORT SISTEM-YES KORPORACIJA ДД Београд – у стечају, чији је пуномоћник Смиљана Цвикић, адвокат у ..., ради поништаја решења о отказу, вредност предмета спора 1.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 2 Пж 3875/19 од 11.03.2021. године, у седници већа одржаној 10. фебруара 2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 2 Пж 3875/19 од 11.03.2021. године.

Образложење

Привредни суд у Београду донео је пресуду 24 П 6169/2018 од 03.04.2019. године, којом је у ставовима од I до VII изреке одбио тужбене захтеве тужилаца којим су тражили да се пониште решења туженог о отказу уговора о раду закључених између сваког од тужилаца и туженог, наведена у изреци одлуке, и да се тужени обавезе да тужиоце врати на рад. У ставу VIII изреке, обавезани су тужиоци да туженом солидарно исплате износ од 37.500,00 динара на име трошкова парничног поступка.

Пресудом Привредног апелационог суда 2 Пж 3875/19 од 11.03.2021. године, одбијена је жалба тужилаца као неоснована и потврђена наведена првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде благовремену и дозвољену ревизију су изјавили тужиоци, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и одлучио да ревизија тужилаца није основана.

Побијана пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Предмет тужбеног захтева је поништај назначених решења о престанку радног односа тужилаца и захтев да се као последица поништаја обавезе тужени да тужиоце врати на рад.

Према утврђеном чињеничном стању на коме су засноване нижестепене одлуке, тужиоци су били у радном односу на неодређено време код туженог. Привредни суд у Београду је дана 19.07.2001. године донео решење 3 Ст 274/94 којим је отворен поступак стечаја над туженим, након чега су тужиоци наставили да раде код туженог све до доношења побижаних решења о отказу из 2017. године, којим је тужиоцима престао радни однос код туженог у складу са чл. 60. и 63. Закона о стечајном поступку јер је стечајни управник утврдио да не постоји потреба за даљим радом тужилаца као запослених. Побижана решења су потписана од стране повереника Агенције за лиценцирање стечајних управника као стечајног управника туженог.

На темељу утврђених чињеница, првостепени суд примењујући одредбе чланова 60. став 1. и 63. Закона о стечајном поступку налази да покретање стечајног поступка над послодавцем само по себи представља законски разлог за отказ уговора о раду запосленима са којима је стечајни дужник имао закључене уговоре о раду пре отварања стечаја, услед чега није постојала потреба да се у решењима о отказу образлажу разлози зашто је престала потреба за даљим радом тужилаца, те да Закон о стечајном поступку представља у том смислу *lex specialis* у односу на закон који уређује радне односе, па се запослени код стечајног дужника након покретања стечајног поступка задржавају само док постоји потреба за њиховим радом, о чему одлучује стечајни управник, као и да након отварања стечајног поступка стечајни управник процењује да ли ће да задржи одређени број раније запослених радника код стечајног дужника уколико постоји потреба за њиховим радом ради окончања започетих послова и вођења стечајног поступка. Посебно, тај суд истиче да питање законитости стечајног поступка не може бити предмет парничног поступка, чак ни као претходно питање, које не утиче на пуноважност самих решења о отказу датих у поступку стечаја.

Другостепени суд одбија жалбу тужилаца и потврђује првостепену пресуду прихватајући у свему разлоге првостепеног суда. Истиче да је стечајни управник поступио у оквиру законом прописаних овлашћења, те да не постоји обавеза стечајног управника да унапред обавештава запослене који су ангажовани у циљу окончања поступка о потреби смањења броја радних места и да је право стечајног управника уз сагласност стечајног судије да врши избор радника у циљу окончања стечајног поступка.

Ревиденти оспоравају примену материјалног права од стране нижестепених судова, наводећи да је суд морао применити одредбе чланова 185., 193. и 195. Закона о раду, те да су решења о отказу незаконита и будући да немају поуку о правном леку и у њима се истиче да су коначна. Ревиденти указује и да је погрешно примењена одредба члана 63. Закона о стечајном поступку, јер се морало утврдити да ли постоје стварни разлози за престанак потребе за радом запослених, а не да се стечајном управнику да право да о отказу одлучује по свом нахођењу, те се истиче да је потребна примена Закона о раду на сва питања која нису регулисана Законом о стечајном поступку. Указује се и на незаконито покретање поступка стечаја над туженим јер је туженог заступало лице које није имало прописано овлашћење, те да прекорачење овлашћења има за последицу ништавост акта, а право на истицање ништавости се не гаси.

Ценећи ревизијске наводе тужилаца, Врховни касациони суд налази да наводи не стоје. Нижестепени судови су правилно применили одредбе Закона о стечајном поступку, те правилно одбили тужбене захтеве тужилаца као неосноване.

Ревизијски суд прихвата разлоге нижестепених судова у погледу постојања законског овлашћења стечајног управника да донесе решења којима отказује радни однос запосленима који су наставили да раде код стечајног дужника након отварања поступка стечаја. Неосновано се указује на потребу примене одредаба Закона о раду. Ово из разлога што је над туженим отворен поступак стечаја по Закону о стечајном поступку, који се примењује као *lex specialis*. Закон о стечају у одредби члана 63. предвиђа да отварање поступка стечаја представља отказни разлог. Ради се о утицају стечајног поступка на радно-правни статус запослених. Стога, стечај послодавца је посебно оправдани отказни разлог који наступа услед чињенице отварања и постојања стечајног поступка и није потребно посебно образложење отказа датог на основу наведене одредбе закона, у смислу утврђивања постојања стварних разлога за престанак потребе за радом запослених.

Ревизијом тужилаца се понављају и наводи истицани током поступка у погледу законитости самог стечајног поступка. Они су од стране нижестепеног суда правилно оцењени да су без утицаја јер не могу бити предмет парничног поступка, те их ревизијски суд није посебно образлагао у овој пресуди.

Према томе, како не стоје за основане разлози због којих је ревизија изјављена, као нити постоје разлози на које суд пази по службеној дужности, Врховни касациони суд је на основу процесних овлашћења из члана 414. ЗПП одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић